

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Dit is

PL3K

Factsheet

De derde plek om te leren en ontwikkelen

PL3K

plek3.nl

de Bibliotheek

Venlo

Introductie

Om de leesmotivatie, leesontwikkeling en informatievaardigheden te versterken bij kinderen van 0 - 18 jaar heeft vrijwel elke basisschool de Bibliotheek *op school* en is er een sterk leesbevorderingsprogramma opgebouwd. Aanvullend hierop én om bij te dragen aan het vergroten van kanselijkheid, is in 2019 bij de Bibliotheek Venlo PLEK 3 gestart.

PLEK 3 staat voor de bibliotheek als derde leeromgeving, een plek waar kinderen na schooltijd hun taal en talenten verder kunnen ontwikkelen. PLEK 3 is bedoeld voor kinderen die de drive hebben om zich verder te ontwikkelen, maar een extra taalimpuls en/of impuls op algemene ontwikkeling kunnen gebruiken. Deze kinderen ontdekken en ontwikkelen bij PLEK 3 hun talent(en), waardoor ze sneller tot bloei en ontplooiing komen.

Deze factsheet biedt een overzicht van het programma, inclusief de doelen, relevantie, werkwijze, onderzoeksresultaten en succesverhalen van PLEK 3. We bieden handvatten om een derde leeromgeving te onderzoeken en te implementeren en daarmee een initiatief om kanselijkheid te vergroten.

Waarom PLEK 3

→ PROBLEEM

Kinderen die een extra taalimpuls of impuls op algemene ontwikkeling nodig hebben, lukt het om wat voor reden dan ook niet om tot hun recht te komen op school (plek 1) of thuis (plek 2).

→ DOELEN

Kinderen kunnen hun taal en talenten verder ontwikkelen in een contextrijke omgeving, waardoor ze sneller tot bloei en ontplooiing komen.

→ INTERVENTIE

PLEK 3 als derde leeromgeving, waar kinderen worden begeleid en gestimuleerd in hun algemene taal- en talentontwikkeling.

→ EVALUATIE

- 1 Blijvend monitoren en bijsturen van de dienstverlening via PDCA - cyclus
- 2 Kwalitatief onderzoek - Regioplan
- 3 Kwantitatief onderzoek - Maastricht University

Doelen

Het primaire doel van PLEK 3 is om kinderen, vanaf groep 6 tot en met de brugklas, te begeleiden en te stimuleren voor wat betreft hun algemene taal- en talentontwikkeling. Dit gebeurt in een contextrijke omgeving waarin een onderzoekende en ontdekkende houding wordt aangemoedigd. Ouderbetrokkenheid is hierin van wezenlijk belang, zowel als een motiverende en ondersteunende factor en omdat kinderen alles wat ze leren bij PLEK 3 ook mee naar huis (plek 1) en school (plek 2) nemen. Door deze aanpak kunnen kinderen persoonlijk groeien en zich beter voorbereiden op hun toekomstige rol in de maatschappij. PLEK 3 is vooral gericht op kinderen die gemotiveerd zijn om hun vaardigheden te verbeteren en hun talenten verder willen ontwikkelen.

De derde plek om te leren en ontwikkelen

De bibliotheek kan naast de thuisomgeving en school een belangrijke plek zijn voor de ontwikkeling van kinderen:

PLEK 1:

De sociale omgeving van thuis, waar het gezin een centrale rol speelt.

PLEK 2:

De sociale omgeving van school, waar leerlingen kennis en vaardigheden opdoen.

PLEK 3:

De derde sociale omgeving, losstaand van thuis en school, zoals de bibliotheek, waar kinderen in een andere context kunnen leren en ontwikkelen.

Relevantie en aansluiting bij bredere problematiek

PLEK 3 draagt, net als de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) en de Educatieve Agenda Limburg (EAL), in haar doelstellingen bij aan de wereldwijde opgave om kansengelijkheid voor kinderen te vergroten. Daarnaast draagt PLEK 3 ook bij aan de Social Development Goals van de VN: verminderde ongelijkheid (SDG 10).

De GKA heeft het doel om gelijke kansen te bevorderen en onderwijsachterstanden bij kinderen en jongeren te verminderen. Kinderen die opgroeien in gezinnen met armoede, werkloosheid of laaggeletterdheid lopen vaak achterstand op in belangrijke vaardigheden zoals taalbeheersing en digitale vaardigheden. PLEK 3 helpt deze achterstanden te verminderen en richt zich bovendien op *alle* kinderen die het nodig hebben om hun vaardigheden te ontwikkelen en zo hun toekomstperspectief te verbeteren en te verrijken.

De EAL streeft naar goed onderwijs dat is afgestemd op de capaciteiten en interesses van leerlingen en aansluit bij de behoeften van de arbeidsmarkt. Met PLEK 3 als derde leeromgeving krijgen kinderen die een extra (taal)impuls kunnen gebruiken voor hun ontwikkeling, toegang tot informatie en kunnen zij digitale vaardigheden ontwikkelen die van belang zijn voor hun toekomst.

De VN stelt met de Sustainable Development Goal 'verminderde ongelijkheid' (SDG 10), dat wereldwijde duurzame ontwikkeling niet bestaat als niet iedereen ervan kan profiteren. Zolang er ongelijkheid bestaat – of het nou op het gebied van gender, etniciteit, religie, inkomen of een ander thema is – is er werk te verzetten. PLEK 3 draagt hier vanuit een positieve benadering aan bij voor een grote doelgroep, door kinderen een plek te bieden waar hun talenten tot hun recht kunnen komen als dat op plek 1 (thuis) of 2 (school) om wat voor reden dan ook niet lukt.

Interventie | Werkwijze

Het programma van PLEK 3 is ontwikkeld om aan te sluiten bij de leefwereld van kinderen en hen voor te bereiden op hun toekomstige rol in de samenleving. Het programma wordt vervolgens blijvend gemonitord dan wel bijgestuurd middels een PDCA-cyclus (plan-do-control-act), waarmee we kunnen borgen dat de interventies tot de juiste veranderingen en resultaten leiden.

Het lesprogramma van PLEK 3 is ontwikkeld rond vier thema's: **Burgerschap, Duurzaamheid, Cultuur en Techniek**. In groepen van maximaal 15 leerlingen komen zij wekelijks na schooltijd samen in de bibliotheek. Scholen melden leerlingen aan, waarna een intakegesprek met de ouders volgt. De lessen worden verzorgd door een docent, orthopedagoog, vrijwilliger en verschillende gastdocenten.

Burgerschap

Leerlingen verkennen hun emoties, ambities, talenten en ontwikkelpunten en ontdekken hoe zij verbonden zijn met mensen in Nederland en de rest van de wereld. Hierdoor ontwikkelen zij een beter begrip van hun rol in de maatschappij en krijgen ze meer inzicht in hoe ze hun talenten kunnen benutten.

Cultuur

De verbinding tussen ritme in taal en beweging wordt verkend, waardoor leerlingen hun taalvaardigheid op een creatieve en interactieve manier verder ontwikkelen.

Duurzaamheid

Door leerlingen bewust te maken van duurzame keuzes, zoals duurzame voeding en de huidige uitdagingen hieromtrent, leren zij hoe hun keuzes invloed hebben op hun omgeving en de wereld. Dit bevordert hun verantwoordelijkheidsgevoel en stimuleert hen om actief bij te dragen aan een betere toekomst.

Techniek

Door inzicht te geven in de invloed van technologische ontwikkelingen op henzelf en hun leefomgeving, worden leerlingen gestimuleerd om digitale vaardigheden te ontwikkelen die essentieel zijn voor hun toekomst.

Evaluatie | Onderzoeksresultaten

In 2020/2021 is door Regioplan een kwalitatief onderzoek uitgevoerd. De opzet, ervaringen en resultaten van PLEK 3 zijn hierin inzichtelijk gemaakt. Daarnaast hebben onderzoekers van de Universiteit Maastricht in september 2022 een uitgebreid kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar PLEK 3. De deelnemers van PLEK 3 (in totaal 28 leerlingen, start- en eindmeting) zijn hierin vergeleken met andere Limburgse leerlingen (17.622 leerlingen, OnderwijsMonitor Limburg). Het onderzoek richtte zich op verschillende aspecten, zoals leesmotivatie, leesgedrag, kritisch en creatief denken, algemene vaardigheden, verwachtingen over de middelbare school en de toekomst, en hun interesses. Daarnaast zijn de ouders van de deelnemers van PLEK 3 bevestigd over het leren en welbevinden van hun kind. Uit deze onderzoeken zijn enkele belangrijke bevindingen naar voren gekomen:

→ **Leesmotivatie:**

Deelnemers van PLEK 3 lieten een toename zien in hun leesmotivatie ten opzichte van andere Limburgse leerlingen. Dit duidt op een grotere bereidheid om zich te verdiepen in taal en literatuur, wat hun algehele taalvaardigheid ten goede komt.

→ **Kritisch en creatief denken:**

PLEK 3-deelnemers vertoonden groei in hun kritisch denkvermogen, nieuwsgierigheid, vindingrijkheid en probleemoplossend vermogen. Deze vaardigheden zijn van groot belang voor hun verdere ontwikkeling, zowel op school als in hun latere leven en carrière.

→ **Verwachtingen over de middelbare school en de toekomst:**

Na deelname aan PLEK 3 hadden leerlingen meer vertrouwen in hun toekomst op de middelbare school. Dit kan een positieve invloed hebben op hun motivatie om te leren en hun inzet om hun talenten verder te ontwikkelen.

→ **Ouderlijke feedback:**

Ouders gaven aan dat het goed ging met hun kind na deelname aan PLEK 3, wat suggereert dat het programma een positieve impact heeft op het welzijn van de deelnemers.

Deze bevindingen ondersteunen het belang en de effectiviteit van PLEK 3 als een programma dat bijdraagt aan de ontwikkeling van essentiële vaardigheden en het vergroten van de kansen voor kinderen in kwetsbare situaties.

Sainaath en Saif, nemen in 2023 deel aan PLEK 3

“We vinden het heel leuk om naar PLEK 3 te komen. Op school zeggen we op dinsdag altijd tegen elkaar ‘Vanmiddag weer PLEK 3 hè’. De les waarin we een podcast gingen opnemen was tot nu het leukst. Het was spannend om het mengpaneel te bedienen en om jezelf terug te horen. We hebben de podcast aan onze ouders en aan de juf laten horen toen hij af was. En we gaan nog naar een echte opnamestudio om een rap te maken. Dat is weer iets wat we nog nooit hebben gedaan en straks hebben we dus een eigen rap!”

Jihan (nam deel aan PLEK 3 in groep 7) was vooral verbaasd hoe leuk ze de techniekmodule vond:

“Het koken en de VR-bril, werken met de 3-D printer, het stop motion filmpje wat we hebben gemaakt. Ik wist eigenlijk niet dat ik het allemaal kon en toch lukte het en vond ik het ook echt leuk.”

Najat moeder van Nawfal die in groep 8 deelnam aan PLEK 3

“Ik heb bij Nawfal vooral een sociaal-emotionele ontwikkeling gezien. “Het is niet zo dat Nawfal nu met plezier een boek oppakt en dat had ik eigenlijk wel gehoopt. Maar hij is meer gaan vertellen uit zichzelf en heeft meer zelfvertrouwen gekregen.

Daar heeft PLEK 3 zeker een rol in gespeeld. Kinderen voelen zich gauw thuis bij PLEK 3, ze leren nieuwe dingen, nieuwe woorden en ontdekken dat ze veel meer kunnen dan ze van zichzelf dachten.”

PLEK3

Hallo allemaal. Leuk dat jullie er tein
ik ben Lorena en ik ben Quiso
wij geven een speech!! over plek 3
wij vonden plek 3 leuk, grappig, leerzaam
en we hebben er veel van geleerd
we hebben door plek 3 nu vrienden gemaakt.
Door PLEK3 hebben we dingen gedaan die
we anders niet zouden doen! Zoals dansen eigen lied schrijven
we bedanken guys die ons hielpen en sanne die stakem op
blote voeten begint HAHA! en serie die ons helpt.
wij danken jullie voor de lessen tijdens en leuke tijden
Bedankt allemaal!

D

Sanne Teeuwen, leerkracht OBS Harlekijn

“Door te ontdekken en te doen
leren ze zowel onbewust en
bewust taal. De kinderen die van
onze school naar PLEK 3 gaan
komen terug met enthousiaste
verhalen. Ze vertellen dat ze
nieuwe dingen leren, dingen die
ze niet op school leren.”

Contactgegevens en meer informatie

Voor meer informatie over PLEK 3
neem contact op met:
Eefke Trepels | projectleider
etrepels@bibliotheekvenlo.nl
+31 6 24 38 57 47

Voor de onderzoeksgegevens
van Regioplan en Universiteit
Maastricht:

PLEK3

plek3.nl

de Bibliotheek

Venlo